

طراحی مجتمع چند منظوره تجاری با رویکرد سرزنده سازی فضاهای
لیلا قیطاسی^{۱*} - محمدجهان بین^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی تکنولوژی معماری، دانشگاه باختر، ایلام، ایران
۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی تکنولوژی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، ایلام، ایران.

Gheitasileila@yahoo.com

*نویسنده مسئول: 09384184391

چکیده
اندیشه تاسیس یک مرکز تجاری در یک مجموعه شهری بازتابی از رشد فیزیکی و اجتماعی آن می باشد. رشد سریع و بی رویه شهر کرمانشاه در دهه اخیر و افزایش جمعیت در همین سال ها نسبت به گذشته و سیل جمعیتی که رو به این شهر دارند، و نیز رشد فرهنگی خاص، مانند بالا رفتن سطح زندگی و توقع ساکنان، باعث عدم توان مراکز خرید در پاسخگویی به نیازهای متنوع مردم گردیده است. نیاز به مراکزی که عرضه کالا را به صورتی جامع و متنوع و پر کیفیت در اختیار مردم قرار دهند و در عین حال پاسخگوی نیازهای اجتماعی آنان نیز باشند، پیوسته افزایش می یابد. خریداران و همچنین به علت وجود امکانات رفاهی-خدماتی، می توانند مزایای فراوانی داشته باشند. جلوگیری از اتلاف وقت و هزینه در خرید و نیز کاهش آثار نامطلوب زیست محیطی، اقتصادی، ترافیکی و اجتماعی حاصل از پراکندگی مغازه های انفرادی از جمله مزایای این گونه مراکز خرید است که در نهایت، باعث جذب خریداران به این گونه مراکز و اماکن و رونق اقتصادی آن ها می گردد (Baker 2009). هدف از این طرح، رفع نیازهای خرید ساکنان آن مناطق و کم کردن سفرهای درون شهری برای شهروندان و فراهم نمودن فضایی تفریحی و ورزشی جهت گذراندن اوقات فراغت برای مراجعه کنندگان است. طرح پیشنهادی می-تواند شامل فضاهای تجاری، انواع رستوران، قهوه-خانه، گالری، سالن-های ورزشی، فضاهای بازی و تفریح باشد که با ایجاد نیازهای جدید جامعه امروزی آسایش منطقی مورد لزوم برای مردم را مهیا نموده و دسترسی به آن آسان باشد. در نهایت با توجه به انتخاب رویکردی چون سرزنده سازی در این طرح مستلزم به ایجاد فضاهایی برای گذران اوقات فراغت شهروندان به شکلی وسیع تر نیز می-باشد. در این پژوهش از منابع دست اول مانند مشاهده وضع موجود و میدانی (فضا های ویژه تجاری- مراکز تفریحی- پارک ها و...) همچنین منابع دست دوم نظیر کتابخانه و اینترنت استفاده شده است.

واژگان کلیدی: فضای معماری، مجموعه چند منظوره، تجاری، تفریحی، سرزنده سازی.

بیان مساله

گسترش فزاینده ابعاد شهرنشینی و شکل گیری مقیاس های جدیدی از رشد شهری طی چند دهه اخیر موجب شده است که شهر و شهرسازی معاصر با چالش های پیچیده ای مواجه شود. به دلیل گستردگی ابعاد و تغییر در ماهیت مسائل شهری و پیچیدگی این مسائل، جامع نگری و توجه به ابعاد و جنبه های مختلف مساله به منظور حل یابدار آنها اجتناب ناپذیر است (رمضانی: ۱۳۸۸). اجزای اصلی یک جامعه را افراد آن تشکیل می دهند در جامعه ابتدای یا گسترش یافته، هر فرد منزوی از دیگران نیست و به دلایل مختلف از جمله نیاز با دیگر افراد جامعه ارتباط برقرار می کند. هر رابطه اجتماعی نیاز به ظرف مکانی دارد. بازار را می توان جز لاینفک سیستم شهری امروز دانست که بر روی یک سلسله مراتب تاریخی از گذشته به صورت بازارچه های سنتی تا امروز و مراکز تجاری مدرن قرار می گیرند. به طبع یارامترهای گوناگونی در ایجاد چنین تحولی موثر بوده است که شاید از مهم ترین آن ها